

## ANN

ANNVANNE, adv. på andra sidan. Kl. jfr *van 2*.

ANNVARA, s. *vara 1*.

ANN-VÄG, *ann-väj*, m. andra körningen af åkern. Ög., nk.

ANNÄ, adv. bra. "Hä var som annä." "Hä gick som annä." Vb. (Löfvinger, Nysätra).

ANNÄMLI, adj. angenäm. "Dä ä en annämli kär." Sm. (Östbo). — Nht. *anemlich*, holl. *aanmelijk*, id. (Grimm, Wb. I. 417).

ANNÄNNÄS, adv. öfverallt, helt och hållet. Vb.

AN-ORKJE (*anörskje*), coll. n. redskapsämne, ved till redskap. Jtl. *Anverke*, n. Vl. *Anörkjesve(d)* (*anörjesve*), m. björk inlagd till torkning att använda till redskap. Jtl. — Af fn. *öna*, (gen. *annar*, pl. *anniv*), f. arbete. *Orkje*, *verke*, n. äro ljudskiften till *virke*, n. ett diminutiv-collectivum af fn. *vidr*, m. a) träd, skog; b) timmer, ved; fe. *andveork*, åkerbruksredskap. (Enl. Ihre).

ANPÄN, adj. 1) orolig, ifrig. G.; 2) högst angelägen om; som har ifrigt begär till. Vb.; 3) nyfiken, lysten. *Anpén*. Ul., ög. — Jfr fr. *en peine*. S. *ampen*, som troligen är samma ord.

ANPÄS, v. d., *anpäs för*, bekymras för, vara orolig för. Äm.

ANREGERA, s. *antokka*.

ANREK, m. kil, vigge. Mp. *Anrejk* (def.-*kje*). m. kil (t. ex. till yx- eller hammarskaft), vigge. Jtl. — Jfr fn. *åvetti*, n. kil.

ANREJK', v. a. slå kil i (t. ex. ett yx- eller hammarskaft). Jtl.

ANRISLA, s. *anokka*.

ANSA, v. n. & a., 1) 1) blifva varse. Hs. (Bj., Ljusdal). *Ansa ätte*, gifva akt på. "Ja kan hvarken ansa eller sansa." Sk. (Oxie, Harjager): 2) bry sig om, fråga efter. "Ansar du dä?" Sk., bl. "Int ansa ja honom." Fl. (Nyl.); 3) sköta om. Dls., ög., m. fl.; 4) bereda. "Ansa to", rengöra lin. Ög. "Ansa te mad", laga mat. Bl. "Ansa för hö", inberga hö. Ög. — Fn. & n. *ansa*, v. a. gifva akt på, lägga märke till; d. dial. *anse*, id.; d. *ændse*; jfr *änsa*. Se Ihre Gl., *an*, *unna*.

ANS, f. sorgfällighet. Kl., m. fl.

ANSAMMER, adj. 1) flitig, idog. Nk.; 2) mycket sysselsatt, som har mycket att uträtta. Nk.; 3) besvärlig, svår att komma till rätta med. Nk. *Ansam*. Vl.; 4) tvär, egensinnig. Nk. — N. *ansam*, id.; fn. *ansamligr*, flitig, besvärlig, *anssamr*, id.

ANSEL, m. brådska. Fhl. — Jfr fn. *anna sèr*, skynda sig, hasta. S. *annt*.

ANSIGTE, n. 1) eg. facies. Skriftspr.; 2) panna, ämne. "Han gaa'n en dugti pulsik midt på ansigte", han gaf honom en dugtig smäll midt på pannan. Fl. (Nyl.). *Ansegt* (pl. def. -- *tan*), n. kind. "Ho ä så rö ä vakker på bå ansegtan." Vl. (Fryksdal).

AN-SINN, adv. för andra gången. *Annasinn*, id. G. (F.). Af *ann*, andra, *sinn*, gång. S. *sinn*.

ANSJUK, adj. ful, stygg. "Ansjukt väder, ansigte." Ög. *Annsjukt*, adj. n. och adv. 1) hemskt, otäckt, styggt, spöklikt. Sm. (Vestbo); 2) särdeles, ofantligt, förunderligt. *Ansjukkt*. Nk. Jfr. fn. *anstyggitigr*, vederstygglig, afskyvärd.

ANSKRÄMMELIG, adj. 1) ful. Bhl. (Or. o. Tj.); 2) grufflig, farlig. Sm. (Vestbo).

## ANS

ANSKRÄMLIGT, adv. rysligt, gruffligt. Kl. (Tjust). *Anskrämmeli(g)a*, id. "A. laj." rysligt ful. Sm. (Östra h.).

ANSKVÄTTEN, adj. 1) häpen, snart rädd. Vl. *Anskvättén*, *anskvättig*. Bhl.; 2) förtretlig. Vl., bhl.; 3) ohygglig, hisklig, rysligt ful. "Anskvättén mark." Vl., dls. — Anm. Part. *and* synes här hafva en augmentativ eller intensiv betydelse.

ANSOT, f. död. "Dä va själva ansota." Sm. (Sällsynt, enl. L-n), bl. — Fn. *Ana-sót*, f. languor ex senio contractus. Jfr Ynglinga Saga, k. 29. "pat er siðan köllut Ana-sótt, er maþr deyr verklaus af elli."

ANSTYGG, adj. vederstygglig. Hl. (Slättåkra), sm. (Vestbo). — Fsv. *anstygger*, id. Rietz, Sv. Järt. Post. s. 64, 82. S. F. S. IV, 130. S. Bernh. f. 40; fn. *andstyggilegr*, id.

ANSYLES, *ansyls*, adv. 1) mot solens lopp, från höger till venster, vester till öster. Nk. *Annsyls*, *ännsyls*. Ög., sm. (Östbo). *Annsöles*. Jtl. *Annersöles*, *annsönsj*. Vb., nb. *Annsöls*, *annsols*, *annsörs* )( *rättsjörs*. Vg. *Annsöls*, *annsors* )( *mü(d)söls*. Vm. *Anners*, *annsöles* )( *rättleds*. Vl. *Annsöls*. Fl. (Nyl.) *Annsels*. Fl. (Öb.). *Annsöles*. Mp. *Annsönes*. Hs. *annsöles*, *annsöns*. Äm. (Nätra). *Ajnsöjles*, *annsöls*. G. *Annsörs*, id. Sm. (Vestbo): 2) *Ansuls*, adv. avigt, bakvänt. Bhl. *Annsörs*, baklänges. "Väderkvamen går ansörs." Kl. *Annsöls*, tvärtemot hvad bör göras )( *rättsöls*, rätt gjordt. Om tåg, rep och snören säges att de äro *annsöls* eller *rättsöls* slagne eller snodde. Fl. (Nyl.). *Annsörsj*, id.: säges t. ex. vid gifning af kort, då man ger uppför i st. f. nedåt. Vg. — Fsv. *and-syls* )( *ratsyls*; n. *andsöles*; fn. *andsölis* (af *and*, emot, *söl*, *summa*, sol).

ANSVARA, v. a. 1 gensvara. "A. på," svara på. Sm. — Fn. *andsvara*, fe. *andsvarian*, e. *answer*. Jfr *and*.

ANSÄKKAS, v. d. 1 sucka tungt. Sm. (Vestbo).

ANSÄBROTAR, m. pl. långt fjerran belägna ställen. Vl.

ANTAS, v. d. 1. *Antas om*, efter, önska sig, åstunda. "Han fikk så mykket som han antades om." Sm., bl.

ANTER, adj. 1) driftig, arbetsam. Ög., kl., öl. 2) omtänksam. "Han ä inte anter om se." Kl.

ANTER, m. driftig omtanka, omsorg, ifver, raskhet och kraft. "Han har ingen anter om dä," han bekymrar sig ej om det. "Han har ingen anter om se." Kl. Jfr wal. *antur*, m. "an attempt, a venture," *anturio*, v. a. våga, företaga. ANTAS VID NGT, *anta sej*, 1 bära sig illa åt. Ög. Jfr *antelig*.

ANTE 1, v. n. 1 jämbra, beskärma sig. Vl. (Nordmarks härad). Jfr *antelig*.

ANTE 2, nom. pr. Anders. Nb., hs., ul., fl. (Nyl.).

ANTELIG, *antlig*, adj. 1) stygg, hisklig. Vl. (Fryksd.). ög., sm., (Vestbo); 2) ofantlig. Vl.

ANTERA SEJ, v. r. 1) äfventyra. Ög.; 2) kläda ut sig på ett obehagligt sätt. Ög.

ANTIGGIA, conj. antingen. Kl. — Fsv. *annat-tvæggia*, *antigja*, a) pron. ettdera (af två); b) conj. antingen.

ANTISÄTT, adj. 1) öfverhopad med göromål; 2) häftig. Bhl. Jfr *annt*.

ANTOKKA, v. a. anfakta, annamma; i svordom. *Anregera*, *anrisla*, *kusutta*, id. Fl. (Ingo). Jfr *djåkel*, *antura*.

ANTOKKF, adv. 1) dubbelt så. "A. välkare."